

MUSEÛ LITERARÛ

FOAIE SUPPLEMENTARÛ

LA ПИЪРНАЛУЛ ШАТРИЕА.

No. 3.

Galatz, 15 Aprilie,

1851.

PROVIDENTIEA.

(Ърма)

Наъ цингѣ мѣл счена лешинѣлѣ мѣѣ, ши диквациатѣ де Аристарх ши пѣринци мѣѣ, ниамѣ свѣгѣ дн трѣсѣрѣ ши ни-амѣ порнитѣ.

No! ерамѣ треѣ адекѣ: еѣ, Аристарх ши пѣринтеле сѣѣ. Не дѣчеамѣ дѣтрѣнѣ тиниѣ де примаварѣ шоарте фѣрмосѣ; — Натѣра песте тѣѣ дѣморитѣ ми-аѣ дѣторѣѣ дѣдатѣ привѣрѣле ла лѣкрѣрѣле ачелеа че маѣ пѣинте тѣ окѣпа преа пѣцинѣ, фѣиндѣ кѣ тоатѣ кѣлѣторѣа поастрѣ се тѣрѣинеа де ла тошиѣ ла Тамбов дистанциѣ де патрѣзечѣ де версте. Дѣлѣрѣжѣреа компаниѣлор мѣѣ ѣми да оказѣи де мѣлѣгѣре, дѣкѣтѣ трѣстеле оаре а дѣстѣрѣдѣрѣ дѣчепѣсѣ а перѣ кѣ дѣчетѣл дѣн мемѣорѣа мѣа.

Аристарх ѣниѣ дескриѣа кѣ деликатѣнѣ дѣки-пѣита поастрѣ драгосте ши фѣрѣчѣре; — вѣтрѣнѣл ѣвѣа чѣѣѣкѣ, ши адесѣорѣ ѣниѣ истѣорѣсеа деспре вѣгѣлѣи, дар нѣ лѣнсеа де а адѣоци ши глѣне, проверѣзѣрѣ плѣкѣте ши кѣте одатѣ шѣере, изѣиндѣ преа мѣлѣтѣ маршиѣл гренадѣрѣлор. Бѣтрѣнѣл ера ѣнѣ омѣ вѣнѣ, деликатѣ, весел, галантон, изѣиторѣѣ де вѣнефачѣрѣ; изѣеа преа мѣлѣтѣ мѣнажѣл, — чел маѣ мѣкѣ discor-динѣ дн касѣ сѣѣ дн фамѣлие ѣи казѣа маре пѣмѣлѣдѣмѣре, ши ера дѣдѣстѣл де аспрѣ дѣкѣтѣ нѣ лѣнсеа де а пѣденци не вѣноуаѣи. Тре-

вѣе де а обсерѣа кѣ сокрѣл мѣѣ, афарѣ де дѣсѣширѣле ачестеа, аѣеа ши оаре-каре дешѣртѣ-чѣне че о модѣра каракѣгерѣл сѣѣ статѣорникѣ ши пѣдѣнѣплекатѣ кѣндѣ маѣ алѣсѣ вѣнеа треа-ѣа ла опорѣ.

Дѣнѣ сосѣреа поастрѣ, ниамѣ ашезатѣ дн касѣ фамѣлиеѣ че ера дѣстѣл де маре ши зидѣтѣ пе ѣнѣ локѣ фѣрмосѣ. Пѣнѣтрѣ ноѣ, аѣ фѣост алѣсе апартаментеле челе маѣ ѣвѣне ши маѣ мобѣлате; — Сокрѣл мѣѣ кѣѣта тоате кѣпѣрѣле ка сѣ мѣлѣдѣеаскѣ траѣлѣ пострѣ, ши дѣорѣнѣдѣле сѣѣ плѣчѣрѣле фѣеѣеѣ дѣчепѣсѣ аѣ скѣтѣ-ѣа овѣчѣсѣрѣле челе ѣекѣ.

Кѣѣтѣрѣле соѣѣлѣѣ мѣѣ ши а сокрѣлѣи, дѣчепѣсѣ а мѣ депрѣнде кѣ поѣа вѣаѣѣ. Пѣѣтем сѣ мѣ депрѣндѣ мѣлѣтѣ маѣ вѣне ши сѣ фѣѣ фѣрѣчѣтѣ дн мѣзлокѣл фамѣлиеѣ ѣнде тоѣѣ мѣ ѣвѣеа ши се сѣлеа а мѣ мѣлѣдѣмѣ.

ѣечѣниѣ кѣ фамѣлиеѣ лор вѣнеа адѣсе-орѣ пе карѣи ѣи пѣрѣеамѣ дѣстѣл де вѣне, ѣи цѣнеамѣ зѣле дѣнѣрѣѣи, дар вѣзитѣле поастре ла дѣнѣшиѣ ера шоарте пѣре. Аристарх изѣеа сѣнѣгѣрѣѣта-теа, се дѣндѣлерѣнѣчеа маѣ мѣлѣтѣ кѣ четѣтѣл кѣрѣѣлор, мѣрѣеа кѣ татѣл сѣѣ ла вѣнѣатѣ, ѣнде ѣи акомпаниамѣ ши еѣ. Тоате окѣпаѣи-ле ачестеа ѣниѣ плѣчеаѣ ла дѣчепѣтѣ, дар дѣ-пѣѣ доѣе сѣѣ треѣ ѣниѣ асѣтѣне вѣаѣѣ ѣниѣ ера шоарте вѣрѣтѣ.

Чѣл дѣнтѣѣ кареле ми-аѣ кѣпѣоскѣтѣ пѣмѣл-

Bibl. Univ. Cluj
No. 1360-1923

22/19

цетіреа аѣ фостѣ Арістарх, че кѣ вѣндеуѣ се сірѣеа а мі-о днпрѣдїеа, Маї днтї кре-деа кѣ ачестѣ вѣрѣвне арѣ венї дїн казза деспѣрїеї де пѣрїндї, дар не вѣтѣ аѣ кѣ-поскѣтѣ дестѣл де ведератѣ, кѣ віаца де ла царѣ змї ера кѣ тотѣл несѣверїтѣ. Одатѣ че аѣ дескоперїтѣ ел містерѣл ачеста, аѣ дн-ченпѣтѣ а се пѣрта тѣлтѣ маї вѣндѣ, кѣзта сѣ'мі аѣле вроїнделе теле шї се сілеа де а'мі да оаре-каре окѣпацїї, прїн каре сѣ тѣ факѣ маї весель шї маї пѣрїндї гѣндїтоаре. Кїарѣ еѣ днсвїшї четеамѣ дн окїї сѣї міла че авеа де міне; — дївдекамѣ шї крїтїкамѣ тот-одатѣ сїндїрїле теле, змї адѣчeamѣ амїнте де тоа-те романѣрїле четїте шї дїн непорочїреамѣ аѣлатѣ кѣ нѣ маї пѣтеамѣ респекта не вар-ватѣл меѣ, нѣї пѣтемѣ респїнде кѣ тоатѣ іні-ма ла драгостеа са, шї ачееа че нѣ сѣвїшіа маї тѣлтѣ ера ідеїа кѣ віаца к'внѣ омѣ де деосевїтѣ характерѣ, есте сарчїна чеа маї гре шї кареа нѣ се поате термїна де кѣтѣ нѣмаї прїн тоарте. Ачестеа днтрѣндѣ дн капѣл меѣ, змї адѣоѣеа кѣ атѣтѣ маї тѣлтѣ гѣндѣ-рїле, шї тѣ фѣчеа непорочїтѣ.

Нѣ тѣрзїѣ, с'аѣ івїтѣ немѣлцетїреа днтре пої; Аріетарх змї фѣчеа обсервацїї деспре рѣчеала ча арѣтамѣ драгостеї сале, шї еѣ зї дн-пѣтамѣ, кѣ тоате ачестеа вїнѣ нѣмаї дїн казза дїспѣрїеї де пѣрїндї шї віаца че о не-трекѣ ла царѣ фїндѣ кѣ тотѣл аскѣпсѣ дїн окїї лѣмеї. Астѣ немѣлцетїреа аѣ адѣсѣ сѣезї акомпанїате де лакрїмї, не каре дескоперїндѣ-ле сокрѣл меѣ, аѣ днченпѣтѣ а окѣрї не Аріс-тарх: вѣтрѣпѣл тѣ івѣеа шї нѣ дїеа адеѣв-рата каззѣ а днтрїстѣреї теле; — содѣл меѣ тѣлцетїтѣ де окара вѣтрѣпѣлѣї, аѣ прїмїтѣ тоатѣ днвїновѣдїреа нѣмаї асвнрїшї, фѣрѣ сѣ дескопере адеѣвратѣл характер а содїеї сале. Кѣте одатѣ змї ворѣеа деспре капїта-ліе, вїнде дѣпѣ дої анї се ва стрѣмѣта. Кѣвїн-теле ачестеа авеаѣ лѣкрареа лор кѣчї змї

щерѣеаѣ окїї де лакрїмї, тѣ фѣчеа весель, дар нѣ пентрѣ тѣлте зїле кѣчї дндатѣ се дн-фѣдоша вѣртѣл шї немѣлцетїреа. Астѣелѣ амѣ петрекѣтѣ внѣ анѣ, шї мі с'аѣ пѣрѣтѣ внѣ веакѣ!

Аѣ венїтѣ зїоа сокрѣлѣї меѣ. Арістарх спре тѣлцетїреа фамїліеї аѣ адѣнатѣ кѣдїва мѣзї-капцї шї аѣ фѣкѣтѣ о мікѣ оркестрѣ, астѣел де грїжї змї ераѣ тотдеавна пѣкѣкте днкѣтѣ кѣ тоатѣ вѣкѣрїе тѣ прегѣтеамѣ де бал.

Де дїмїнеаѣтѣ аѣ днченпѣтѣ а венї оаспелїї шї н'аѣ контїнїтѣ де кѣтѣ токмаї ла атеаз-зї. Ера о зї фѣрѣмоасѣ, фѣрестеле ста дескї-се шї ка акѣм дїнѣ мїнте кѣ еѣ шїдеамѣ кѣ о рѣдѣ де а лѣї Арістарх. Зїтѣндѣмѣ спре фѣреастѣ, вѣдѣ не дрѣтѣл чел маре о трѣсѣ-рѣ кѣ патрѣ каї кареа аѣ днтратѣ дн ограѣѣ. Знѣ варѣатѣ тѣлѣр фѣрѣмосѣ шї днѣракатѣ кѣ мѣндїрѣ де кавалерїї аѣ сѣрїтѣ івте дїн трѣ-сѣрѣ шї аѣ днтратѣ дн салѣ.

— „А! Ачестаї позл пострѣ вечїнѣ парѣчїкѣл Ерастов,—зїсѣ вївл дїн оаспелї,—нѣї де тѣлт де кѣндѣ аѣ венїтѣ ла мошїа са.“

— Пофїтїмѣ! пофїтїмѣ! с'аѣ аззїтѣ гласѣл со-крѣлѣї меѣ! А! кѣтѣ тѣлцетїре амѣ сѣ кѣдѣ мїлітарї! Де сігрѣѣ кѣ вом аѣе тѣлте де ворѣїтѣ.

Тѣлѣрѣл аѣ днтратѣ дн сала де прїмїре, вїнде с'аѣ адресатѣ кѣтрѣ адѣнаре кѣ маре по-літїкѣ, адресїндѣмї шї мїе внѣ комплїментѣ вшорѣ. Еѣ нѣ потѣ тѣгѣдїсі нїчї акѣмѣ сїндї-реа че амѣ авѣтѣ дн ініма теа дн моментѣл ачела вѣзїндѣ'лѣ фѣрѣмосѣ, кѣ кѣтѣтѣрї де е-роѣ, кѣ о пѣртаре делїкатѣ шї конверсацїе пѣкѣктѣ. Ел змї фѣчеа маї тѣлте днѣвѣрї, ла каре еѣ де-авеа пѣтемѣ рѣспїнде.

Нїамѣ пѣсѣ тоцї ла масѣ токмаї не ла треї оаре. Дїн днтѣмпларе Ерастов ста дн фаца теа копворбїндѣ кѣ чїамалцї деспре Петер-вѣргѣ, Кѣртеа, Театрѣл, деосевїтеле тѣлцет-нїрї шї скопѣл че авеа де а се днттоарче кѣтѣ маї деграѣѣ дн капїталїе.

Еѣ тл аскълтамѣ кѣ чеа маї маре лѣкоміе саѣ маї віне зікѣндѣ дѣгїдеамѣ кѣвінтеле лѣї, шї обсервамѣ кѣ прївїріале сале ераѣ дѣдрептате не'пчетатѣ асѣпрѣмі.

Дѣпѣ масѣ с'аѣ дѣчепѣтѣ валѣл; — музїка кѣпта полонезѣ; — Ерастов маїѣ дѣтїнсѣ мѣла дѣкѣт рарѣл маршѣ ал цїокѣлѣї г'аѣ датѣ дестѣл тїмпѣ де ворѣл. Нѣ шїѣ дакѣ обсервасѣ Арістарх кѣ еѣ нѣ цїкѣамѣ кѣ алтѣл де кѣтѣ нѣмаї кѣ Ерастов; тїмі адѣкѣ амінте нѣмаї кѣ сокрѣл меѣ с'аѣ апропїетѣ дѣ челе дїн ҃ршѣ де пої шї аѣ зісѣ: „Дестѣл ҃рате атѣта цокѣ, сѣ мерцетѣ маї віне дѣ грѣдїпѣ шї сѣ не рѣкорїмѣ пѣцїпѣ; сѣ венѣ кѣте ҃н парѣ де вїшпанѣ де ла царѣ; кѣнї шїѣ кѣ ла D-воастрѣ, ла Петерсѣврг тодї сѣ ласѣ нѣмаї ла віпацеме стрейне, амѣ вѣзтѣ шї еѣ дестѣле дѣ вакѣл меѣ; — сѣ мерцетѣ сѣ ворвїтѣ де сервїдїї; D-та нї веї історїеї дакѣ сѣпт прїп полкѣрї скїмѣврї, асемеѣе шї алте по-вѣтѣдїї.

Ла кѣвінтеле ачестеа, Ерастов н'аѣ рѣспѣнсѣ нїмїкѣ чї кѣ тоатѣ тѣчереа с'аѣ дѣсѣ дѣпѣ чїалалдїї дѣ грѣдїпѣ. Еѣ амѣ рѣмасѣ сїнгѣрѣ дѣндѣ-мѣ гѣндѣрїлор шї рефлѣктѣнд кѣ нїме алтѣл нѣ нѣтеа сѣ ҃іе маї делїкатѣ шї маї плѣкѣтѣ де кѣт дѣпѣл.

Ла анѣпереа соарелѣї, ҃нїї дїн оаспѣдїї аѣ дѣчепѣтѣ а се дѣнрѣдїеа еар алдїї аѣрѣмасѣ сѣ доартѣ ла пої дѣнре карїї ера шї Ерастов; ел аѣ плѣкѣтѣ ҃оарте мѣлѣл вѣтрѣнѣлѣї.

Еѣ ҃їндѣ остенїтѣ де кѣ зісѣ де ідеїле че авеамѣ асѣпра ҃рѣмосѣлѣї оаспе, м'амѣ ретрасѣ дѣ апартаментѣл меѣ, дар че ҃олосѣї сошїл, кредїпчосѣл компанїонѣ а трѣдѣї шї а одїхнѣї сѣлѣтѣлѣї, нѣ м'аѣ вїзітатѣ; мѣ'н-торчеамѣ не'пчетатѣ дѣ адѣрнѣтѣ, гѣндеамѣ ла ҃елѣрїте лѣкрѣрї шї нѣ нѣтеамѣ ҃вцї де ідеаа а нѣ веде дѣпїнтеа меа не Ерастов.

Ла зече оаре дїмінеаца, с'аѣ адѣнатѣ дїн поѣ оаспѣдїї дѣ салѣ, шї чел д'їнтѣї кареле

с'аѣ дѣрѣдошатѣ дѣ окїї меї аѣ ҃осѣ Ерастов. Ел аѣ дѣчепѣтѣ а мѣ салѣта де петречереа зілѣї трѣкѣте неѣїтѣндѣ а'мї ловї ҃рѣкїле деспре мѣлдепїреа че аѣ сїндїтѣ кѣ міне.

— Doamna mea, тїмі зісѣ ел кѣ цївѣштате де гласѣ, — еѣ гѣндеамѣ кѣ ла царѣ ашї мѣрї нѣмаї де ҃рїтѣ вѣзїндѣмѣ сѣлїтѣ сѣ трѣскѣ ка ҃нѣ селѣватїкѣ, дар вѣзїндѣвѣ не D-вїамѣ скїмѣватѣ ідеаа. Че пакатѣ кѣ стацїї дѣкїсѣ дѣ ачесте локѣрї! нѣ сѣптѣдїї нїчї де кѣтѣ нѣскѣте пентрѣ вісаца кѣмпенеаскѣ, чї токмаї дїн контра пентрѣ ачеа дїн капїталїе не кареа вѣзїндѣ-о о пѣтедїї дѣнрѣтѣсѣца.

Ерастов н'аѣ дѣнрѣзіетѣ прїп манїерїле сале челе делїкате шї прїп аерѣл сѣѣпѣпѣскторїѣ ч'елѣ арѣта асѣпра меа, а кѣпѣта тоатѣ дѣкрѣдереа вѣтрѣнѣлѣї, дѣкѣтѣ дѣ скѣрѣтѣ тїмпѣ ел с'аѣ сокотїтѣ дѣ нѣмѣрѣл амїчїлор челор маї сїнчѣрї дїн ҃амїліа поастрѣ.

Арістарх нѣ обсерва нїчї де кѣтѣ пѣртѣрїле поастре. Ел се рѣзѣма нѣмаї дѣ дѣкрѣдереа, опорѣл шї амвїдїа івѣїтѣї сале содїї. Еѣ мѣ арѣтамѣ тог-деагнa веселѣ ачеаа ч'ел мѣлдемеа преа мѣлѣл. Дїн каѣза ачестеа ел аѣ хотѣрїтѣ сѣ деїе маї мѣлте соареле вечїнїлор; — тоате ачестеа ле ҃ѣчеа нѣмаї спре мѣлдепїреа меа, — се сілеа а'мї доведї дѣнрїжіреа шї драгостеа са, не каре і ле плѣтеамѣ кѣ о драгосте шї івѣїре інокрїтѣ.

Ерастов рѣмѣнеа адесе-орї сїнгѣрѣ кѣ міне, ачестеа ч'елї да оказіе ка прїп алте дїскѣрсѣрї мї конворѣрїї плѣкѣте, сѣ аместече шї кѣвінтеле де аморїѣ. Еѣ рѣдеамѣ де тоате а честеа лѣзѣндѣ-ле дрептѣ глѣмѣ, дар маї не ҃ршѣ м'амѣ депрїнсѣ але аскѣлта, шї ел копїнса маї департе, ҃їндѣ кѣ нѣ авсѣсѣмѣї кїар де ла дѣчепѣтѣ амвїдїа мѣндрѣ де а'лѣ опрї.

Ерастов тїмі адреса акѣтѣ нѣмаї декларациї амороасе, се сілеа а ҃ї тотдеагнa апроапе де міне, тїмі деклара ҃окѣл сїндїрїлор са ле пентрѣ міне, тїшї влестеа віаца кареа

фъръ аморіа меѣ тї ера несѣерігѣ. Ерастов ворѣа тот че щїеа шї азѣеа, шї еѣ тл аскълтам кѣ тоатъ рѣдареа.

Кѣтѣ де префѣкѣтѣ се арѣта Ерастов дн пѣртаеа са кѣ міне днаїтеа варѣатлѣ шї а рѣденїлор меле; днѣс дѣпѣ кѣтва тімпѣ Арїстарх аѣ днчепѣтѣ а днцѣлеце дѣхл лѣї Ерастов шї де'ндатѣ аѣ днчепѣтѣ а'шї префаче кѣвтѣтѣра са чеа весель. Афарѣ де ачеаста ворѣїле кѣ доѣт днцѣлесѣрї че адесеорї тмї адреса, мїаѣ дескоперїтѣ днтрїстареа свѣлетлѣї сѣѣ шї токмаї атѣпчї амѣ днцѣлесѣ, кѣ словода пѣртаре к'ѣпѣ тѣпѣрѣпекѣпоскѣтѣ поате сѣ аїѣв оаре-каре вртѣрї рѣле; — амѣ хотѣрѣтѣ дар атѣпчї ка сѣ фѣтѣ де Ерастов, ам хотѣрѣтѣ сѣї декларѣ кѣ цїѣрѣшѣнтлѣ фѣкѣтѣ днаїтеа алтарѣлѣ челѣї атот-пѣтерїкѣ аѣ пѣс днтре пої недесѣрѣїреа етерпелѣ; те днкредїцѣзѣ Амѣїзо кѣ асемеѣе хотѣрїрепѣ ера дн партеа інімеї меле чї дн а чїркостанделор дн каре тѣ афламѣ шї кареа пѣтеаѣ фї перїкѣлоасе пѣтрѣ амѣндої.

Ерастов днѣс с'аѣ арѣтатѣ пѣндѣплекатѣ хотѣрїреї меле, орї шї че перїколе іамѣ дескрїсѣ аѣ фостѣ задарнїче іѣвїреї лѣї цїѣрѣндѣ кѣ ел вреа сѣ'мї предомпѣаскѣ ініма фїе орї шї кѣ че предѣ.

Дн моментѣл ачеста пѣмѣлдемірїле каснїче с'аѣ адѣодїт шї маї мѣлѣ. Преа тѣрзїѣ вѣзѣсем кѣ алѣпекасем дн адѣнка прапастїе пе каре о ашї фї пѣтѣтѣ фѣрї. Сокрѣл меѣ пѣ фѣчеа нїчї чеа маї мїкѣ обсерѣадїе скїмѣврїлор траїѣлѣї меѣ кѣ Арїстарх. Новїлѣл сѣѣ карактер пѣ пѣтеа сѣ аїѣв асѣпрѣмї нїчї чел маї мїкѣ препѣс; свѣметѣл алтора тл цѣдека тот аша де кѣрат ка шї пе ал сѣѣ; Ел прїмеа пе Ерастов кѣ мѣлдеміре, кѣчї ачеста се пѣрта дѣпѣ слѣѣѣчїѣнеа лѣї.

Днѣс Арїстарх свѣереа преа мѣлѣ; трїцѣта шї днгрїжірїле лѣї се фѣкѣсе акѣмѣ вѣзѣте, — дїстерѣѣрїле меле сіліте, аѣеа тл дїс-

ѣта; Ел тмї зїмѣеа, дар че фолос! кѣчї ера о зїмѣїре амарѣ. Еѣ превѣзѣсем дн челе дн вртѣ апропїереа вїжелїеї, дар пѣ'мї пѣтеамѣ венї дн сімѣїрїле адеѣѣрате, кѣчї соарта хотѣрїсѣ пїердереа меа.

Ла о сѣтѣ де версте департе де пої, се афла алтѣ мошїе а лѣї Арїстарх. Аноло се днѣтѣмїласѣ о гѣлчеавѣ кѣ'н вечїн, кареа лѣѣ сіліт де а се дѣѣче пѣмаї декѣтѣ пѣтрѣ кѣтеѣа зїле. Арїстарх спѣсѣ астѣ днпрецїѣраре пѣрїнтелѣї сѣѣ шї мїе, днчепѣндѣ а се прегѣтї де дрѣмѣ. Еѣ азїндѣ ачеста, о рѣчеалѣ тмї стрѣѣѣтѣ тот трѣпѣл, днкѣт тоатѣ'мї преїчеа, кѣ астѣ дїсѣрѣїре а лѣї Арїстарх де міне, ва фї чеа дїнгѣї шї чеа маї де пе вртѣ.

Аїчї, Варѣара аѣ статѣ кѣте-ѣа моменте дн тѣчереа чеа маї проѣндѣ, дѣпѣ каре контї пѣтѣ маї департе: Cluj

— Ана дар, ла шапте оаре сеара ш'аѣ лѣват зїоа ѣѣпѣ де ла пѣрїнтеле сѣѣ, м'аѣ стрѣлѣс пе міне кѣ таре фѣрѣезїме ла пїептѣл сѣѣ шї'мї зїсѣ вртѣтоареле к'ѣп гласѣ днтрѣрѣпт: — Adıo Варѣаро! adıo іѣѣїга меа! фїї лїнїдїтѣ! пѣ пѣлѣце, кѣчї пѣсте о сѣпѣтѣмѣлѣ пе вомѣ ѣеде!

Гласѣл сѣѣ м'аѣ пѣтрѣпс пѣлѣ ла інімѣ; — м'амѣ арѣпкатѣ днкѣ одатѣ дн браѣеле лѣї шї амѣ днчепѣтѣ а пѣлѣце; днѣс ел вїтѣндѣсѣ ла міне, сѣрї фѣрѣ де вестеа меа дн трѣсѣрѣ шї се фѣкѣ невѣзѣт днаїтеа окїлор меї.

Дѣпѣ порнїреа са амѣ статѣ днкѣ кѣт-ѣа тімпѣ дн ѣалконѣ, аѣцентѣндѣ кѣ доар с'ар ѣїга ла міне, днѣс аѣцентареа тмї фѣ зѣдарнїкѣ, тл пїердѣїѣ дн окїї меї, днкѣтѣ перѣшѣндѣ'мї алтѣ мѣпѣѣере, амѣ днтратѣ дн апартамѣнтѣл меѣ, мѣлѣ маї трїстѣ де кѣшѣ ерамѣ маї пайте.

(Ва врта).

ЦЪРЪНКЪЦА ДЕ ЛА МЪНТЕ.

Ромънкъцъ вълъйоаръ кь пър лънгъ фрътос легат
Де че фъцї кь ал тьб кал їсте кьтръ мьнтеле
карпат?

Де че шесъріле 'ntince ш'але лор кьтпїї кь флорї
Нъ тьцї плакѣ атът де віне ка аї тої мьндї плїнї-
де порї?

Орї климатъла де кьтпїе кь'ал съб аерѣ кьладърос
Е преа греѣла респїраре шї ла кїнѣ'дї стрїкьчїос

Поате'а соарелвї дьлчї рaze че даѣ вїацъ шї
Аморїѣ

Нъ свѣт аша де плъкьте ка ачеле че'аї тьї окї
Де не мьндї ле салътеазъ песте вьрѣврї песте
порї.

Спънемї дьлче копїлїцъ

Че плъчере сїмцї дръгьцъ

Съ тръедї пьрвѣрѣ'н мьндї прїа пьстїї кь
кьпрїоаре

Че свѣт timidе, плъкьте, ка тїне, ївдї зшоаре?

— „Еѣ фьгѣ їсте

Кьтръ мьнте

Ка съ скапѣ де кїнѣрї греле

Шї д'ачеле невої ръле

Че ла шесѣ ам сьфѣрїт.

Raza дьлче шї плъкьтъ

Че дь вїацъ шї дькьнтъ

Д'ачел соаре

Че рьсаре

Не мьндї мьлт маї азрїт,

Фаче фрънтеа маї сьнїпъ

Фада віе де розї плїнъ

Гласъла дьлче' армонїосѣ;

Апа рьче крїсталїнъ

Че съ варсъ 'н зндѣ лїпъ

Din изворъла чел мьносѣ,

Фаче мерсъла маї зшорѣ

Декьт ал пасъреї зворѣ.

Кьдетъріле фрътоасе

Sentimente цепероасе

Inimї вьнде шї кьрате

Сьфлетеле не'ntinate

Ньма 'н мьндї се потѣ гьсї;

Ферїїреа че съ раше

Кь вїаца де ла мьнте

ѣнде тоате свѣт плъкьте,

Шесъла азї аї пьрьсї;

Вар е греѣ съ пьрьсакъ

Отъла ватра стрьшошаскъ

ѣнде зїва саѣ зїмвїт;

Кїар щїндѣ к'аїре поате

Ка съ фїе дьтрѣ тоате

Mїї де орї маї Ферїїт.

Ф. Ш. Галацї.

IOAN BETRARIU.

Прїнчїпателе Молдо-Валахе, аѣ шї акърѣїа їсторїе кьрїоасъ мерїтъ
ресъпатѣ мьлтѣ тїмпѣ пьтмеле дь de а фї пьсгратъ.

спїтмьнтъторїѣ ал вї Ioan Кетрарїѣ, дьн отъла ачеста се афла карак-
кареле дьн челе дїн зртъ аѣ сьфѣ- терїзате дьн градъла чел маї дьлатѣ.
рїтѣ ла Іашї педѣапса хоцїлор лѣї, обїчеїрїле зпѣї класе партїкьларе а

vandiciilor, carea аѣ fostă нѣмероася маі дн тотѣ timpъл пе цертвреле orientale а Dннрѣи, ши каріи, сѣв нѣме de хайдвчи, се deosebeаѣ de талхариі de рѣндѣ prin дндрѣз-неала ши кѣрациѣл днтреприндерилор, ши симпатіа че афла дн по-волѣл de рѣндѣ акѣриа локвинуі ера кѣ вмилинцъ респектате.

Нѣскѣтѣ дн Молдова ши dedatѣ ходіеі, Ioan Кетрариѣ фѣце маі пе вртѣ дн Тѣрчіа ши аколо дн Балканіи Бѣлгаріеі, аѣ депринсѣ маі перфектѣ днпрозиторіѣл сеѣ мецешег. Ел възиндѣсѣ вртѣритѣ ши стримторатѣ de кавасіи тѣрчи, аѣ хотѣ-ритѣ сѣ се репнтоаркѣ еарѣши дн Молдова. De-абеа аѣ соситѣ аичі кѣ vanda са, ши нѣ маі ера сигѣранцие нічи пе вн дрѣмѣ; — de ла 1835 пѣ-нѣ ла 1839 нічи вѣѣ воеадорѣ дн Молдова нѣ се пѣтеа апѣра de фрика ши спайта чеї да нѣтеле лѣи Кетрариѣ. Дѣпѣ маі тѣлте прѣдѣчиѣни ши крїме фѣптѣите дн deosebite локѣри а принципатѣлѣи, ш'аѣ адѣнатѣ о сѣтѣшоарѣ de devezечі ши кѣте-ва тії галбені, ши атѣнчи аѣ хотѣ-ритѣ ка сѣ'ши скїмѣе конѣвїта ши сѣ трѣаскѣ ка омѣ опестѣ.

Кѣ тотѣл сѣпѣсѣ проектѣлѣи сѣѣ, п'аѣ днтѣрзїетѣ de а'лѣ пѣне дн лѣ-краре дѣкѣндѣсѣ днтр'о поапте ла пічоареле зїдѣлѣи палатѣлѣи вѣеї прїн-чесѣ авѣтѣ, пе carea о шїеа ел кѣї чеа маі інтїмѣ амїкѣ кѣ Мітрополїтѣл Молдовеї. Аколо фїїндѣ днтреватѣ дн палтѣл балконѣлѣи, че скопѣ аре vizita са, ел рѣспѣнсѣ, кѣ doreѣе de а ворѣи dameї палатѣлѣи. Прїнчеса іаѣ днвоїтѣ черереа, дар кѣ condїcie сѣ днтре сїнгѣр, лѣсїндѣ'ши vanda афарѣ de zїдѣри.

Кетрариѣл аѣ днтратѣ к'вѣѣ аерѣ фїїнчосѣ, цїїндѣ тѣна пе пістоале-ле че ле пѣрта ла врѣѣ; днсѣ кѣнд с'аѣ възѣтѣ сїнгѣрѣ дїнаїптеа прїн-чесеї, атѣнчи аѣ днчепѣтѣ а респїра маї лїміцїтѣ ши п'аѣ днтѣрзїетѣ de а'ши вѣдї тот скопѣл сеѣ сѣпїндѣ тѣстрѣрїме de кѣцетѣ че'лѣ днповореазѣ пентрѣ крїмеле фѣптѣїте ши хотѣрїеа че аѣ фѣкѣтѣ de а се кѣи пентрѣ тот-deазна ши а фї омѣ опестѣ. Евлавїоаса датѣ с'аѣ дн-сарчїнатѣ атѣнчи de а стѣрѣи ши а капата de ла аѣторїтѣдї грацїа саѣ ертареа vandїтѣлѣи. Стѣрѣїнцеле са-ле аѣ fostѣ нїмерїте, кѣчи ши дн-

свѣшї прїнциѣл domnitorіѣ іаѣ датѣ вѣнѣ респѣнсѣ дестѣл де фаворавїл адекѣ: кѣ пѣмаї атѣнчї арѣ пѣте ер-та не вандїтѣ, кѣндѣ дѣндѣ довезі деспре о адеврѣратѣ кѣнїцѣ, ар пѣ-те кѣпѣта тотодатѣ шї ертаре дїн партеа вѣсерїчеї.“

Кетрарїѣл азїндѣ асемене рѣс-пѣнс, аѣ фостѣ фоарте сїгѣрѣ де вїа-цѣ, дѣкѣтѣ дѣдатѣ с'аѣ десфѣкѣтѣ де ванда са шї фѣрѣ мѣлтѣ остѣ-неалѣ, авторїгатеа аѣ пѣсѣ мѣна пе дѣнсѣл.

Ел фїндѣ дѣсѣ дѣпайнтеа трївѣна-лѣрїлор, аѣ тѣртѣрїсїтѣ кѣ лѣкрѣмї тоате крѣзімїле вїедеї сале, шї аѣ декларатѣ а се сѣпѣне кѣ тотѣл дѣ-дѣрѣреї окѣртѣвїреї. Ел аѣ фостѣ дїздекатѣ де леці фѣрѣ нїчї о пѣр-тїнїре, дѣкѣтѣ септенціа че іаѣ дат, аѣ фостѣ септенціа торѣеї. Атѣнчї с'аѣ възѣтѣ Кетрарїѣл кондѣсѣ, дѣ мїжлѣкѣл попѣлвї рѣзнїтѣ, ла ло-кѣл осїндеї сале. Ацізѣнсѣ ла пї-чоареле спѣнѣзѣрѣтоареї, Кетрарїѣл саѣ свїтѣ не естрадѣ, вѣнде калѣл, дѣ-брѣкатѣ кѣ вѣстїнїте рошїї, іаѣ а-пїнатѣ штреангѣл дѣ гѣтѣ. Осѣн-дїтѣл ѣшї фѣчеа чеа маї дїн ѣртѣ рѣ-гѣ, кѣндѣ деодатѣ с'аѣ възѣт вѣнѣ

пѣжѣ а Прїнциѣлвї domnitorіѣ вїїндѣ дѣн фѣгга таре адѣкѣндѣ ертареа шї дѣнтреага лїбертатеа осѣндїтѣлвї, кѣ-пѣтатѣ пѣмаї дѣпѣ мїжлочїреа шї стѣрѣнїцеле Мїтрополїтѣлвї Benjamin.

Кетрарїѣл възїндѣсѣ скапатѣ де спѣнѣзѣрѣтоаре, кѣ фѣлѣцерѣл аѣ стѣ-рїтѣ дїосѣ, фѣкѣндѣсе невѣзѣтѣ прїн-мїзлокѣл мѣлѣїмеї рѣмасе дѣн вїмї-ре. Ел дѣнсѣ аѣ мерсѣ де аѣ мѣл-ѣемїтѣ пе лївераторѣл сѣѣ, шї де адоѣа-зі, с'аѣ възѣтѣ каларе, дѣвѣра-катѣ дѣн вѣнїформа де комїсѣ, мергѣндѣ пе мѣнгѣ карета Мїтрополїтѣлвї.

Дѣнсѣ че фолосѣ! кѣнїца са н'аѣ фостѣ дїн інїмѣ че пѣмаї дїн гѣрѣ; — Сѣлѣнѣ маї аѣеа акѣмѣ свѣтѣшоара де галѣенї, ера преа саракѣ ва че маї мѣлтѣ, кѣ сервїдїѣл сѣѣ нѣї да кѣ аша дѣтѣлшѣгаре дѣдестѣлареа дорїнѣелор сале ка дѣн тїмпѣл хѣї-дѣчїеї. — Кетрарїѣл, де ла о време дѣнчѣпѣ а кѣде дѣн меланколїе, дѣн нїще гѣндѣрї че нѣї менеаѣ вѣрѣнѣ бїне. Ел адесе-орї medita асѣпра вїедеї сале петрѣкѣтѣ дѣн кодрї шї дрѣтѣрї, шї і се пѣреа мѣлтѣ маї дѣлче декѣтѣ ачаста дѣн каре дѣн-трасѣ ка омѣ онестѣ. Дѣн скѣртѣ, кѣнїца са шї нова вїацѣ че апѣка-

съ се асетъна къ провервѣл че зиче: „Лъпѣл тши скитмѣъ първѣл, дар паравѣл ва.“

Дитр'о презвѣларе че фъчеа Митрополитѣл Veniamin дп епархѣа са, Кетрарѣъ кареле ка комѣсѣ тердеа каларе лъогъ каретъ, дптълпеще маї тѣлте трѣсърї де пегвдиторї евреї, карїї се дпторчеа де ла еарпарокѣл де Фълтїченї. Ла ведереа ачестора, хаїдѣкѣл ретъне дп вртъ де карета Митрополитѣлѣ шї дѣпъ ачаста тши репедѣ калѣл асвпра евреїмор пе карїї ацїонгъндѣї лї ordoneазъ ка съ стеїе, amenїцъндѣї къ пістоалеле. Еї кзпрїншї де фріка Кетрарѣлѣї, пѣ факѣ нїчї чел маї мїкѣ пасѣ, дпкѣтѣ тоцї пе ръндѣ аѣ фостѣ прадацї де ванїї че авеаѣ ла дѣншїї.

Кетрарѣъ плїнѣ де възкърїе пентрѣ прада че фѣкѣсъ, се дптоарче еаръшї дѣпъ каретъ шї се опреще ла тѣпѣстїреа Neамцѣлѣї. Токмаї аколо аѣ венїтѣ шї евреї, тѣпгвїндѣсе Митрополитѣлѣї деспре фапта лѣї Іоан Кетрарѣ.

Ел възїндѣсъ дескоперїтѣ, пѣ пїерде кзрацїл, чї дпдатъ дпкѣлекънд

калѣл се фаче певъзвѣтѣ дп пѣоре, шї де атѣнчї ацїонсъ а фї тѣлт маї дпгрозиторїѣ де кѣтѣ нїчї одатѣ. Ел аѣ трекѣтѣ дїп поѣ дп Търчїа, ш'аѣ адѣпатѣ о поѣъ вандѣ де хаїдѣчї вѣлгарї, аѣ езекевтатѣ че ле маї кзмплїте крѣзїмї дп Балканї шї дѣпъ ачаста ревенѣ еаръшї дп Молдова.

Дѣпъ пѣцїнѣ тїмпѣ, ел каде адоа оарѣ дп тѣпеле окъртѣїреї пе кареле тѣл цїздекъ шїл осъндеде ла спѣнзѣрътоаре; хотѣръреа ачаста аѣ фостѣ пестрѣмѣтатѣ, дар къ тоате честеа, Іоан Кетрарѣ аѣ лѣсатѣ дп дара са сввенїрѣл чел маї грозавѣ шї пещерсѣ дїп інїмїле ачелор че л'аѣ кзпоскѣтѣ.

(Традѣкцїе).

Ўнѣ тѣпърѣ се дѣсесѣ ла театрѣ шї се афла дп партерѣ ла спателе знѣї омѣ че авеа дп капѣ о епортѣ перѣкъ: ел адресїндѣсе атѣнчї кѣтрѣ дѣнсѣл тї зїсъ к'знѣ сїнѣе рѣче: „Domъл аре де гъндѣ съ шадѣ къ перѣка дп кап тотѣ тїмпѣл кѣт ва цїне репрезентациа? — Фърѣ дпдоеалѣ аѣ рѣспѣнсѣ челалалт къ оаре каре тїраре.“ Тѣпърѣл тї зїсъ атѣнчї: Дакѣї аша, апої сѣнтѣ сїлїтѣ съ тѣдѣкѣ дп алтѣ локѣ маї департе.“

Редактор В. ВРАБІЕ.

Edїторѣл шї пропрїетарѣл Ф. МОМФЕРАТО.